

ANALYSE

Forældreskabets konsekvenser for indkomsten

I denne analyse undersøger Dansk Magisterforening (DM), om der er forskel i konsekvensen af at få børn for akademikere på tværs af køn og uddannelsesbaggrund, når det kommer til effekten på indkomst.

Analysens hovedpunkter

- Børn har en negativ effekt på akademikerkvinders indkomst imens mænd stort set går fri.
- Når akademikerkvinder får børn, får det en stor betydning for deres fremtidige indkomst. Fire år efter fødslen er akademikerkvindernes indkomst 24 procent lavere, end den ville have været, hvis de ikke havde fået børn.
- Akademiske mænds indkomst fire år efter fødslen er kun faldet med 2 procent af, hvad de ville have tjent, hvis de ikke havde fået børn.

Om analysen

Analysen er udarbejdet i november 2019 af Sofie Dalum Pedersen og Martin Ærbo Vesterbæk fra Dansk Magisterforening. Analysen anvender registerdata fra Danmarks Statistik.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til analysen, kan du kontakte DM's analyseafdeling på analyse@dm.dk
Hvis du har spørgsmål til brug af analysen i pressen, kan du kontakte DM's pressevag på 29 11 60 80.

1. Indledning

Når man bliver forælder for første gang, skaber det store omvæltninger i ens liv. Det gælder også på arbejdsmarkedet, hvor mange oplever forandringer, både når det kommer til indkomst. Forældreskabet påvirker dog ikke nødvendigvis køn og uddannelsesgrupper på samme måde. Det sætter Dansk Magisterforening fokus på i denne analyse.

Vi undersøger 51.127 personer, der blev fædre for første gang, og 52.697 personer, der blev mødre for første gang i perioden 2012-2013. 21 procent af de nybagte mødre er akademikere og 19 procent af de nybagte fædre er akademikere.

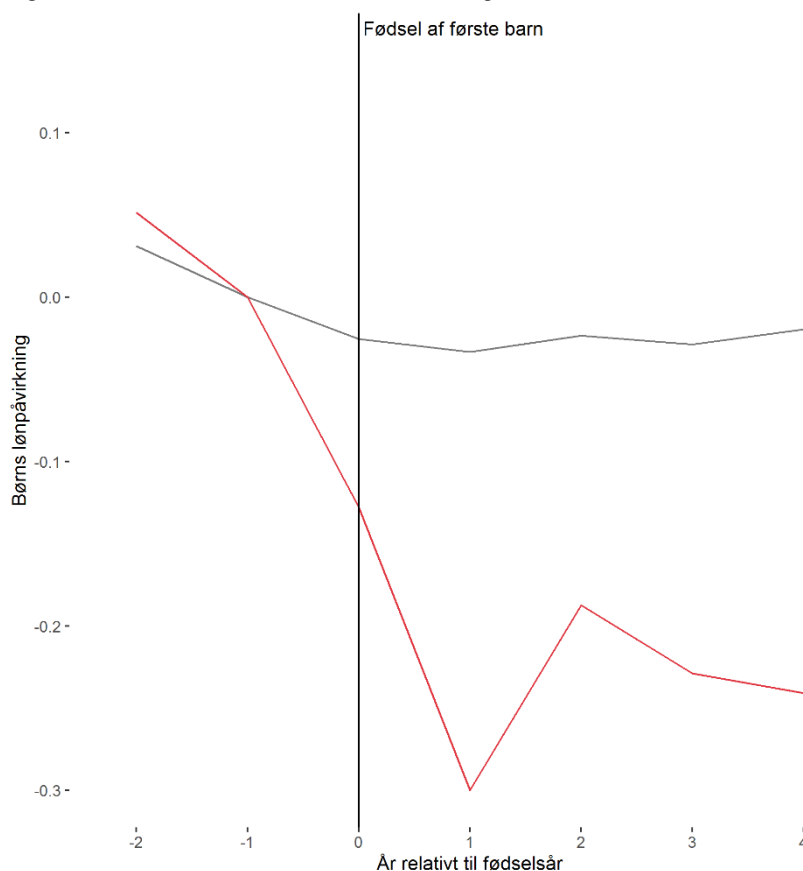
2. Kvindernes negative effekt af at få børn

Vi måler den procentdel, som forældre tjener mindre som konsekvens af, at de får deres første barn. Udviklingen er illustreret i figur 1 nedenfor og er udregnet som effekten på akademikerkvinder og akademikermænds løn fire år efter fødslen set i forhold til hvad de ville have tjent, hvis de ikke havde fået børn.

2.1. Akademikerfædre oplever en mindre negativ indkomsteffekt af at få børn

Der er stor forskel på, hvad der sker med henholdsvis mødrenes og fædrenes indkomst, når de får deres første barn. Indtil fødslen af det første barn følges mænd og kvinders lønudvikling ret godt ad. Fire år efter fødslen af det første barn ser situationen dog anderledes ud.

Figur 1. Effekt af at få børn for kvinder og mænd med en akademisk uddannelse

Kilde: DM's beregninger på baggrund af Danmarks Statistik RAS, uddannelses- og forælderregistret.

Note: Den **røde** linje er akademikerkvinder og den **grå** linje er akademikermænd.

Figuren viser, at akademikerkvinder, fire år efter fødslen af første barn, tjener 24 procent mindre end hvad de ville have gjort, hvis de ikke havde fået børn. Samtidig tjener akademikermænd med børn kun to procent mindre, end de ville have gjort, hvis de ikke havde fået børn. Mens forældreskabet koster på lønnen for akademikerkvinder, er effekten minimal for akademikermændene.

Sådan har vi gjort

Analysen er gennemført på baggrund af data fra Danmarks Statistiks registre RAS, Befolkningens Tilknnytning til Arbejdsmarkedet, som er den årlige registerbaserede arbejdsstyrkestatistik samt uddannelsesregisteret og forældreregisteret. Vi betragter førstegangsforældre i perioden 2010-2017. Da vi skal kunne observere forældrene i hele perioden fra 2 år før barnets fødsel til fire år efter, er der tale om forældre til børn født i perioden 2012-2013.

Analysen tager sit udgangspunkt i metoden anvendt i forskningsartiklen "Children and Gender Inequality: Evidence from Denmark" af Henrik Kleven, Camille Landais og Jakob Egholt Søgaard udgivet i 2018.

Den relative effekt af at få børn udregnes som:

$$P_t = \frac{\hat{\alpha}_t^k}{E[\tilde{Y}_{ist}^k|t]}, \quad k \in \{\text{mødre, fædre}\}$$

Hvor $\hat{\alpha}_t^k$ er den estimerede effekt af at få børn på et givet tidspunkt i forhold til fødslen og $E[\tilde{Y}_{ist}^k|t]$ er den indkomst, som mødre eller fædre forudsiges at have, hvis de på det givne tidspunkt ikke havde fået børn.